

Algemene bewegingsdidactiek en didactische oefeningen (D001765)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk
peer teaching
hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

De Cocker, Katrien

GE30

Verantwoordelijk lesgever

Hellebaut, Silke

GE30

Medewerker

Permentier, Veerle

GE30

Medewerker

Van Doren, Nele

GE30

Medewerker

Vanlommel, Gladys

GE30

Medewerker

Haerens, Leen

GE30

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Science in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen](#)

stptn

aanbodssessie

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Bewegingsdidactiek. Plannen, begeleiden, reflecteren, samenwerken. Ontwerpen van leer- en sport- en bewegingsactiviteiten. Micro-niveau.

Situering

Algemene bewegingsdidactiek en didactische oefeningen vormt een voorbereiding op volgende opleidingsonderdelen:

1 Sport Pedagogiek (3BA)

2 Methodiek van de interactieve bewegings- en sportactiviteiten (3BA)

3 Methodiek van de individuele en artistieke bewegings- en sportactiviteiten in de bachelor opleiding (3BA)

4 Verdieping in de bewegings- en sportactiviteiten (3BA)

Dit opleidingsonderdeel vormt tevens een voorbereiding op

1. de stages in de educatieve master lichamelijke opvoeding en de domein master in de sport- en bewegingswetenschappen (MA).

2. de specifieke vakdidactiek Lichamelijke Opvoeding binnen de educatieve master lichamelijke opvoeding (MA).

Opm: Dit opleidingsonderdeel geeft aanleiding tot een vrijstelling voor de cluster vakdidactiek lichamelijke opvoeding binnen de educatieve master lichamelijke opvoeding

Inhoud

Theorie

Hoe kan je een bewegingsactiviteit ontwerpen, begeleiden en evalueren?

Volgende topics komen aan bod, toegepast op de context van bewegen en sport:

- Doelen stellen, werken met planningsdocumenten.
- Ontwerpen van leersituaties.
- Feedback.
- Ruimte, & tijdsmanagement, management klimaat.

- Instructie en kijkwijzers.
- Didactische werkvormen.
- Reflectie.
- Differentiatie
- Evaluatie.
- Onderwijsleergesprek.

Didactische oefeningen

- In de praktijk brengen van theorie op microniveau via microteaching aan medestudenten.

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op:

- Elementaire sport- en bewegingscompetenties in een breed gamma van sport- en bewegingscontexten.
- Ervaring uit de lessen LO, sport of andere bewegingsactiviteiten aan de universiteit, op school of in de sportclub.

Eindcompetenties

- 1 Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot het verwerven van volgende opleidingsspecifieke leerresultaten van de opleiding bachelor lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen via de realisatie van volgende eindcompetenties:
Kernbegrippen, theoretische referentiekaders, methoden en technieken, en recente ontwikkelingen in het domein van de didactiek van de lichamelijke opvoeding, beweging en sport integreren bij het ontwerpen van bewegingsgerelateerde leersituaties.
- 2 Kernbegrippen, theoretische referentiekaders, methoden en technieken en recente ontwikkelingen in het domein van de didactiek van de lichamelijke opvoeding, beweging en sport toepassen in het didactisch handelen in een begeleide bewegingsgerelateerde leersituatie op microniveau.
- 3 De kernbegrippen, theoretische referentiekaders, methoden en technieken en recente ontwikkelingen in het domein van de didactiek van de lichamelijke opvoeding beweging en sport duiden en toepassen met concrete praktijkvoorbeelden.
- 4 Elementaire artistieke, individuele en interactieve bewegingscompetenties implementeren tijdens de begeleiding van medestudenten in een bewegingsgerelateerde leersituatie op microniveau.
- 5 Principes van veilig en verantwoord sporten en bewegen toepassen in een bewegingsgerelateerde leersituatie onder begeleiding.
- 6 In bewegingsgerelateerde leersituaties via samenwerking leren door het opnemen van de rol van lesgever, leerling, observator en feedbackgever.
- 7 Reflecteren over componenten van het eigen didactisch handelen en dat van medestudenten in bewegingsgerelateerde leersituaties.
- 8 Op basis van reflecties het eigen didactisch handelen bijsturen.
- 9 Leiding geven en communicatie- en begeleidingstechnieken toepassen in bewegingsgerelateerde leersituaties.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Deze cursus bestaat uit hoorcolleges en peer teaching, meer specifiek microteaching (didactische oefeningen). Voor dit laatste dienen studenten zich zelfstandig voor te bereiden aan de hand van de richtlijnen in de syllabus en de uitleg gegeven tijdens de introductielessen en werkcolleges van de didactische oefeningen. Elke student bereidt individueel twee lesopdrachten voor in een microsetting. Een belangrijke component van het zelfstandig werk houdt verband met het reflecteren over het eigen didactisch handelen onder meer op basis van observaties van zichzelf en feedback ontvangen tijdens de microteaching. Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve

artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt. Indien gebruik gemaakt wordt van GAI, dient dit te worden vermeld in de lesvoorbereiding. Elke lesopdracht zal kwalitatief worden beoordeeld, o.a. op 'constructive alignment'.

In een competentiegericht portfolio (UFORA) bewijst de student aan de hand van bewijsmateriaal (eigen documenten, videobeelden, feedback van de lesgever,...) de specifieke competenties (vb. plannen, begeleiden leerproces, samenwerken, reflecteren) die hij/zij via het opleidingsonderdeel algemene bewegingsdidactiek en didactische oefeningen (twee lesopdrachten) verworven heeft. Studenten kunnen geselecteerd worden om te zijn vrijgesteld van de tweede lesopdracht (microteaching) indien alle competenties bij de eerste lesopdracht kunnen bewezen worden.

De cursus kan gevolgd worden door inkomende exchange studenten die de topics van de hoorcolleges bestuderen aan de hand van eigen gekozen wetenschappelijke artikels.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Syllabus Didactische oefeningen
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Slides

Naam: Hoorcolleges Algemene Bewegingsdidactiek en Didactische Oefeningen
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

De volledige lijst van referenties is terug te vinden in de cursus. Sleutelreferenties zijn de volgende:

- Aelterman N, Vansteenkiste M, Haerens L. (2019). Correlates of students' internalization and defiance of classroom rules: A selfdetermination theory perspective. *British Journal of Educational Psychology* 89(1):22-40.
- Aelterman N, Vansteenkiste M, Van Keer H, Van den Berghe L, De Meyer J, & Haerens L. (2012). Pupils' Objectively Measured Physical Activity Levels and Engagement as a Function of Between-Class and Between-Pupil Differences in Motivation towards Physical Education: A Self-Determination Theory Approach. *Journal of Sports and Exercise Psychology*, 34, 457-480.
- Behets, D. (2006). Didactiek van het bewegingsonderwijs. Leuven: Acco.
- Bijkerk L & van der Heide W. (2006). Het gaat steeds beter! Activerende werkvormen voor de opleidingspraktijk. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Bru E, Stephens P, Torsheim T. (2002). Students' Perceptions of Class Management and Reports of Their Own Misbehavior. *Journal of School Psychology*, 40 (4), 287-307.
- Cardon G, Verstraete S, De Clerq D & De Bourdeaudhuij I. (2004). Physical activity levels in elementary-school physical education: A comparison of swimming and nonswimming classes. *Journal of Teaching in Physical Education*, 23(3), 252-263.
- Coubergs C, Struyven K, Engels N, Cools W, De Martelaer K. (2013). Binnenklasdifferentiatie: leerkansen voor alle leerlingen. *Praktijkgerichte literatuurstudies*. Acco Leuven.
- De Meester A, Van Duyse F, Aelterman N, De Muynck G, Haerens L. (2020). An experimental, video-based investigation into the motivating impact of choice and

positive feedback among students with different motor competence levels. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 25(4):361-378.

- Delrue J, Mouratidis A, Haerens L, De Muynck G, Aelterman N, Vansteenkiste M. (2016). Intrapersonal achievement goals and underlying reasons among long distance runners: their relation with race experience, self-talk, and running time. *Psychological Belgica* 56(3):288-310.
- Henderlong J, & Lepper MR. (2002). The effects of praise on children's intrinsic motivation: A review and synthesis. [Review]. *Psychological Bulletin*, 128(5), 774-795.
- Haerens L, De Meulenaer K, De Meyer J. Didactische werkvormen. (2011). Thema & video-beelden uitgewerkt in het kader van het project getiteld Ontwikkelen van didactisch materiaal voor professionele ontwikkeling van leraren in opleiding en beroepsleraren gefinancierd door het expertisenetwerk van de lerarenopleiding AUGent. Het resultaat van een samenwerking tussen de lerarenopleiding Lichamelijke Opvoeding aan de Universiteit Gent, De Hogeschool West-Vlaanderen, Arteveldehogeschool en Hogeschool Gent.
- Krijgsman C, Vansteenkiste M, van Tartwijk J, Maes J, Borghouts L, Cardon G, Mainhard T, Haerens L. (2017). Performance grading and motivational functioning and fear in physical education: a self-determination theory perspective. *Learning and Individual Differences* 55:202-211.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Vakspecifieke begeleiding: Prof. Dr. Katrien De Cocker (Katrien.DeCocker@ugent.be)

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Participatie, Presentatie, Schriftelijke evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Participatie, Presentatie, Schriftelijke evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Combinatie van periodegebonden (65%) en niet-periodegebonden evaluatie (35%).

Periodegebonden evaluatie (65%)

Theorie die aan bod komt in de hoorcolleges wordt beoordeeld aan de hand van een schriftelijk examen van de hand van drie open vragen (50%). Eindversie groeigericht competentiegericht portfolio wordt geëvalueerd aan de hand van een mondeling examen (15%).

Niet-periodegebonden evaluatie (35%)

Microteaching (20%) en tussentijdse versie competentiegericht portfolio (15%). Opm: De niet-periodegebonden en periodegebonden beoordeling van de verzamelde info in het competentiegericht portfolio gebeurt aan de hand van vooraf vastgestelde kwantiteits- en kwaliteitscriteria meegedeeld in de syllabus van de didactische oefeningen.

Participatie in elke microteaching (als lesgever, observator, filmer én lerende) gedurende het academiejaar is een voorwaarde om deel te nemen aan de tweede zitting.

Bij gewettigde afwezigheid als 'lesgever', dient de lesopdracht te worden ingehaald op een later moment in afspraak met de praktijkassistenten.

Bij ongewettigde afwezigheid als 'lesgever' kan niet worden deelgenomen aan de tweede zitting.

Bij 2x ongewettigde afwezigheid in de andere rollen ('observator, filmer, lerende') kan men niet slagen in de eerste zitting.

Eindscoreberekening

Het theorie examen (50%) en de totale beoordeling van het competentiegericht portfolio (50%) vormen twee onderdelen. De student moet voor elk van deze onderdelen ten minste 50% behalen. Wie dus geen 50% behaalt op één van beide (Goedgekeurd)

onderdelen kan niet slagen voor het opleidingsonderdeel. De eindbeoordeling is dan ook geen optelsom of gemiddelde van beide beoordelingen. Indien de eindscore toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet geslaagde cijfer (of 9/20). Onwettige afwezigheid tijdens de microteaching leidt ook tot niet slagen. Het competentiegericht portfolio wordt ingediend ten laatste op de datum meegegeeld tijdens de eerste les. Bij het indienen van het competentiegericht portfolio na deze deadline wordt het portfolio niet meer gelezen en is de student niet geslaagd.